

Onderzoeksrapportage MijnBurgemeester Edam-Volendam

De gemeente Edam-Volendam is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Als onderdeel van deze zoektocht heeft de gemeente haar inwoners gevraagd naar wat voor persoon voor de gemeente passend zou zijn. Wat zijn volgens de inwoners belangrijke eigenschappen voor de nieuwe burgemeester? En aan wat voor persoon denken zij wanneer zij de nieuwe burgemeester voor zich zien?

Datum: 14 juni 2024

Aantal deelnemers: 400

In opdracht van: gemeente Edam-Volendam

In deze rapportage

INHOUDSOPGAVE

In deze rapportage	2
Aanleiding onderzoek	3
Samenvatting resultaten	5
Resultaten inwonersconsultatie	9
Stellingen.....	9
Kenmerken.....	15
Open vragen.....	16
Antwoorden scholieren	19
Stellingen.....	22
Onderzoeksverantwoording	28
Bijlage 1: Typen burgemeesters	30
Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen	32

Aanleiding onderzoek

HOOFDSTUK 1

De tool ‘MijnBurgemeester’

De gemeente Edam-Volendam is op zoek naar een nieuwe burgemeester. Om inzicht te krijgen in wat voor persoon de inwoners graag zien als toekomstige burgemeester, heeft Citisens de MijnBurgemeester-tool ontwikkeld. Via een online vragenlijst hebben de inwoners van Edam-Volendam hun mening gegeven aan de hand van tien stellingen. Ook werd aan inwoners gevraagd welke drie kenmerken zij het beste vinden passen bij de gemeente Edam-Volendam. Daarnaast kregen zij twee andere open vragen voorgelegd: "Als u de burgemeester van Edam-Volendam één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?" en "Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Edam-Volendam, dan zie ik iemand die..." De resultaten van de inwonersconsultatie en bij wat voor type burgemeester de voorkeur van de inwoners van Edam-Volendam ligt, leest u in deze rapportage. Daarnaast zijn dezelfde vragen voorgelegd aan scholieren uit de gemeente Edam-Volendam, om een beeld te krijgen van de voorkeuren van jongeren als het gaat om een nieuwe burgemeester. Hun antwoorden zijn te lezen in hoofdstuk 4.

4 Burgemeesterstypen

Inwoners verschillen van mening over wat iemand voor hen de ideale burgemeester maakt. Om deze verschillende ideeën te vatten, ontwikkelde Citisens de MijnBurgemeester-tool, waarin onderscheid wordt gemaakt tussen vier verschillende typen burgemeesters. Deze typering werd opgesteld aan de hand van een combinatie van literatuurstudie en datagedreven onderzoek. Op basis van wetenschappelijke publicaties over leiderschapstijlen werden vier dimensies geïdentificeerd: leiderschapsoriëntatie, omgang met macht, taakoriëntatie en communicatiestijl. Vervolgens zette Citisens in 2022 een onderzoek uit onder het Citisens panel waarbij invullers werden gevraagd wat iemand voor hen een ideale burgemeester maakt. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek werd voor elk van de vier dimensies in kaart gebracht wat de stijlvoorkeuren van de respondenten waren en hoe deze van elkaar verschilden. Dit werd gebruikt als input voor het opstellen van een stellingenset voor elk van de vier dimensies. Door middel van een clusteranalyse zijn vervolgens vier typen burgemeesters opgesteld:

1. Efficiënte Probleemoplosser: resultaat gedreven, op zoek naar oplossingen.
2. Trouwe Beschermer: blik vooral gericht op het heden, behoudend.
3. Enthousiaste Aanvoerder: zoekt de grenzen op, niet bang voor verandering.
4. Kritische Coach: gefocust op samenwerking, aandacht voor een goed proces.

Aan de hand van de MijnBurgemeester-tool kregen de invullers uit Edam-Volendam te zien welk type burgemeester het best past bij de antwoorden die zij gaven. Naast een weergave van de resultaten per stelling, leest u in deze rapportage ook op welk type burgemeester de inwoners van Edam-Volendam het vaakst uitkwamen. De beschrijvingen die de invullers te zien kregen voor elk van de vier verschillende typen vindt u in bijlage 1.

Inwoners bereiken

De vragenlijst was te bereiken via de link www.mijnburgemeesteredamvolendam.nl en toegankelijk via computer, tablet en smartphone. Ook was er een papieren versie van de vragenlijst beschikbaar. Om zoveel mogelijk inwoners uit te nodigen tot deelname, is het onderzoek onder de aandacht gebracht via de gemeentelijke kanalen, zoals de sociale media accounts en de nieuwsbrief van de gemeente.

400 respondenten

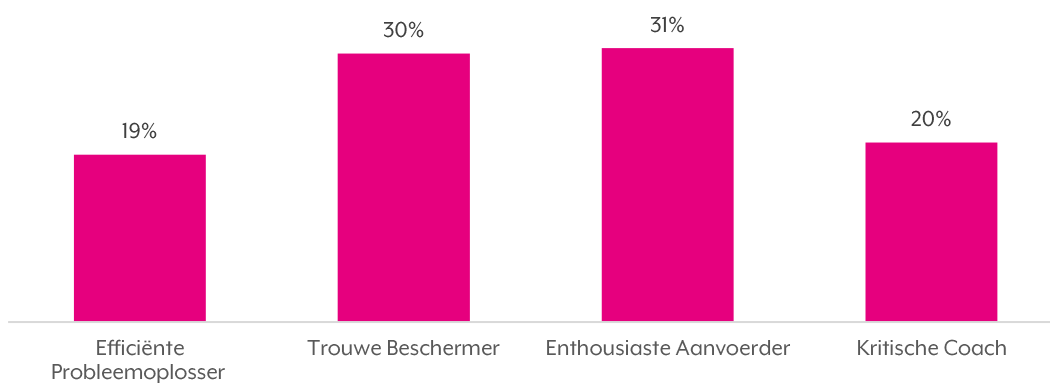
Uiteindelijk hebben de antwoorden van 400 inwoners die de MijnBurgemeester-tool invulden geleid tot de inzichten die u leest in deze rapportage. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers en deelnemers van buiten de gemeente uit de resultaten gefilterd. Daarnaast is de vragenlijst ingevuld door 155 scholieren. De resultaten uit deze vragenlijst worden in een apart hoofdstuk besproken. Een verdere toelichting op de analyse leest u in de onderzoeksverantwoording.

Samenvatting resultaten

HOOFDSTUK 2

Type burgemeester

De antwoorden die de invullers gaven op tien stellingen, verdeeld over de vier dimensies, leiden voor iedere invuller tot een voorkeur voor één van de vier typen burgemeesters. Aan het eind van de vragenlijst kregen deelnemers een typering te zien van de burgemeester die het best bij hun mening past. Inwoners komen het vaakst uit op een **Enthousiaste Aanvoerder**, en bijna even vaak op een **Trouwe Beschermer**, zoals blijkt uit onderstaande figuur. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet, en betrekken anderen graag bij hun plannen. Trouwe Beschermers worden getypeerd door hun focus op het hier en nu. Zij wijken zo min mogelijk af van de gebaande paden, en beschermen graag wat bekend en vertrouwd is.

Type burgemeester	%
<i>Efficiënte Probleemoplosser</i>	19%
<i>Trouwe Beschermer</i>	30%
<i>Enthousiaste Aanvoerder</i>	31%
<i>Kritische Coach</i>	20%

Uitkomst per stelling

Inwoners van gemeente Edam-Volendam zijn het op veel vlakken met elkaar eens wat betreft de nieuwe burgemeester van de gemeente. Zo geven zij de voorkeur aan een burgemeester die een **stabiele factor** is, in plaats van een enthousiaste vernieuwer. Inwoners van Edam-Volendam vinden het verder belangrijk dat hun nieuwe burgemeester **haar of zijn gevoelens laat zien**, een **informele houding** heeft en een **burgervader/-moeder** is, in plaats van een bestuurder. Ook zien inwoners graag een burgemeester die **snel actie onderneemt**, in plaats van door te praten tot er draagvlak is.

Op een aantal punten is er minder overeenstemming. Zo zijn de inwoners van Edam-Volendam verdeeld of zij een burgemeester willen die zich richt op de uitdagingen van vandaag, of op de **uitdagingen van de toekomst**. Er wordt iets vaker gekozen voor de laatste optie. Daarnaast hebben inwoners geen duidelijke voorkeur voor een burgemeester die bij dreigend gevaar met elkaar om tafel gaat of **hard optreedt**, waarbij zij iets vaker kiezen voor het laatste. Ook hebben inwoners een lichte voorkeur voor een burgemeester die **handhaaft bij overlast**, in plaats van in gesprek te gaan. Daarnaast kiezen zij iets vaker voor een burgemeester die gaat voor **een goede sfeer** en **strikt onpartijdig is**.

Edam-Volendam wordt omschreven met de woorden 'ondernemend', 'betrokken' en 'sociaal'

Invullers van de MijnBurgemeester tool zijn gevraagd welke drie woorden de gemeente Edam-Volendam het beste omschrijven. Hierbij worden de woorden 'ondernemend', 'betrokken' en 'sociaal' het vaakst genoemd.

Open vragen

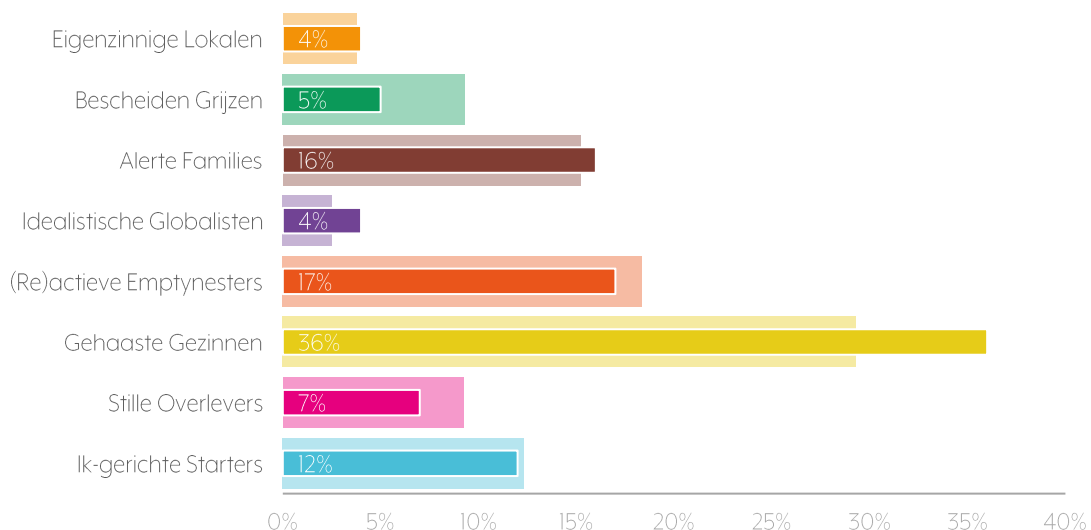
Als zij de nieuwe burgemeester één plek in de gemeente zouden mogen laten zien, zijn er een aantal antwoorden die vaak naar voren komen: de dijk in Volendam en de oude historische vesting van Edam. Daarnaast nemen inwoners een nieuwe burgemeester graag mee naar de verschillende dorpen in de gemeente, omdat zij het belangrijk vinden dat hier ook aandacht voor is.

Uit de antwoorden op de vraag waar zij aan denken bij een nieuwe burgemeester voor de gemeente Edam-Volendam, blijkt dat deelnemers zoeken naar een burgemeester die er is voor alle inwoners van de gemeente en een verbinder is.

Achtergrond invullers

Wie zijn de invullers van MijnBurgemeester Edam-Volendam? Het onderstaande figuur geeft een overzicht van de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester Edam-Volendam (voorgond) en de inwoners van de gehele gemeente (achter) over de betrokkenheidsprofielen van Citisens. Citisens categoriseert inwoners in acht onderscheidende groepen. Voor iedere groep is een betrokkenheidsprofiel opgesteld. Hierbij hebben we sociaal-demografische kenmerken uit gerenommeerde bronnen gecombineerd met eigen onderzoeksdata over betrokkenheid van inwoners bij de eigen leefomgeving, hun vertrouwen in instituties, participatiegedrag en communicatievoorkeuren. Een overzicht van de verdeling van de invullers over de acht profielen geeft inzicht in hoeverre verschillende typen inwoners hebben meegedaan aan het onderzoek: welke groepen zijn er bereikt en op wiens mening zijn de resultaten van de inwonersconsultatie gebaseerd? En in hoeverre is dit een afspiegeling van de gemeente als geheel?

Gemeente Edam-Volendam kent voornamelijk veel Gehaaste Gezinnen. Dit profiel bestaat grotendeels uit gezinnen waarvan de ouder theoretisch opgeleid zijn. Door de combinatie van gezin en carrière hebben zij niet altijd tijd om mee te denken met de gemeente. Korte, online vragenlijsten die zij in hun eigen tijd kunnen invullen werken goed bij deze groep, zoals ook terug te zien is bij de verdeling van de invullers. Kijkend naar de verdeling van de invullers van MijnBurgemeester valt op dat er een redelijke verdeling is van de betrokkenheidsprofielen, waarbij Gehaaste Gezinnen enigszins oververtegenwoordigd zijn, terwijl Stille Overlevers en Bescheiden Grijzen de vragenlijst minder vaak invulden. Om hiervoor te compenseren, zijn de resultaten in deze rapportage gewogen op de profielen. In bijlage 2 vindt u een toelichting op wat de specifieke betrokkenheidsprofielen inhouden.

Betrokkenheidsprofiel	Respons %	Edam-Volendam %
<i>Eigenzinnige Lokalen</i>	4%	4%
<i>Bescheiden Grijzen</i>	5%	9%
<i>Alerte Families</i>	16%	15%
<i>Idealistische Globalisten</i>	4%	3%
<i>(Re)actieve Emptynesters</i>	17%	18%
<i>Gehaaste Gezinnen</i>	36%	29%
<i>Stille Overlevers</i>	7%	9%
<i>Ik-gerichte Starters</i>	12%	12%

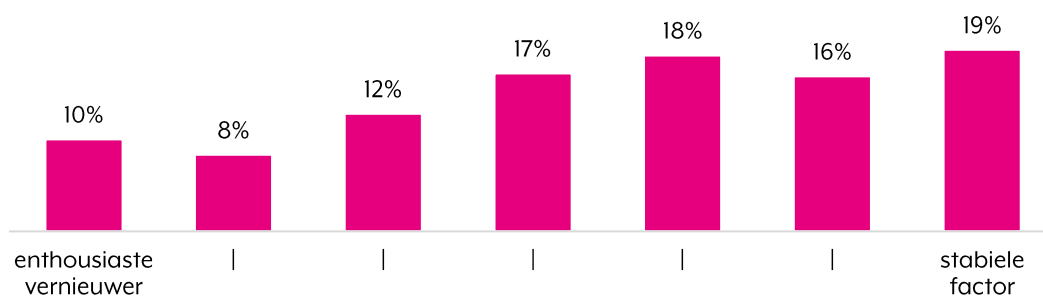
Resultaten inwonersconsultatie

HOOFDSTUK 3

Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover inwoners van gemeente Edam-Volendam hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling kon men aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven.

Stellingen

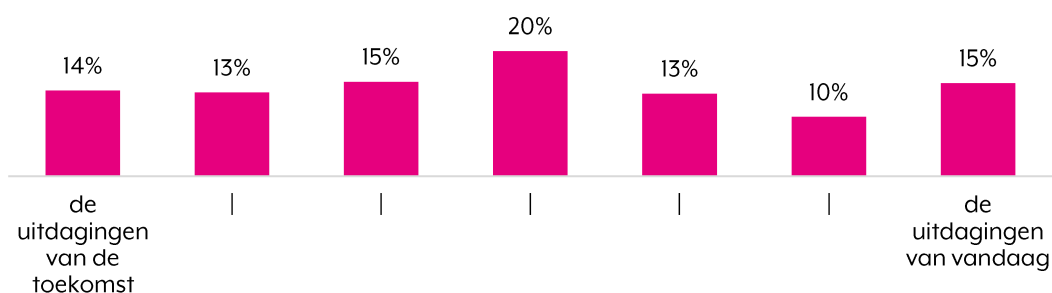
Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor

Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor

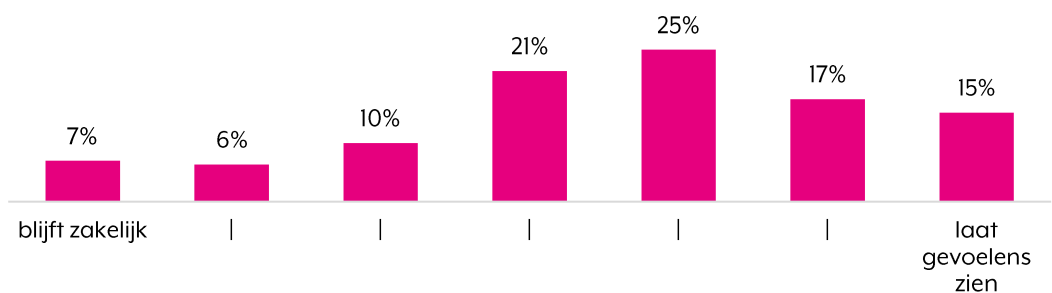
Enthousiaste vernieuwer						Stabiele factor
10%	8%	12%	17%	18%	16%	19%

Uitdagingen van de toekomst of vandaag

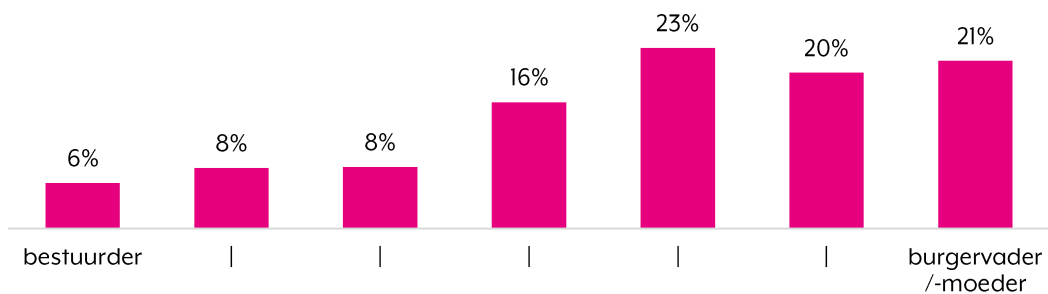
Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst						Uitdagingen van vandaag
14%	13%	15%	20%	13%	10%	15%

Blijft zakelijk of laat gevoelens zien

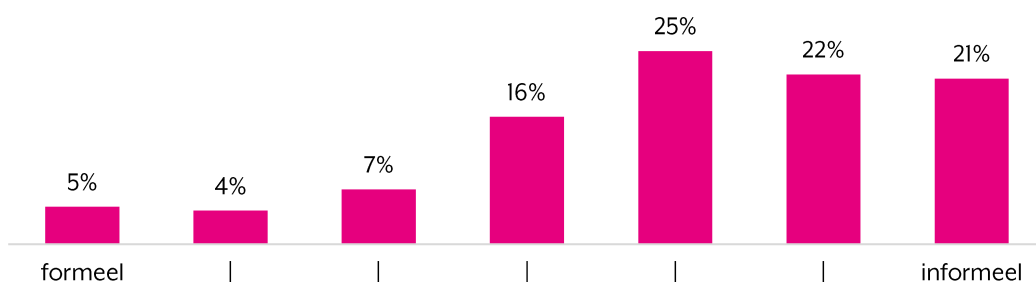
Mijn burgemeester: blijft zakelijk / laat gevoelens zien						
Blijft zakelijk						Laat gevoelens zien
7%	6%	10%	21%	25%	17%	15%

Bestuurder of burgervader/-moeder

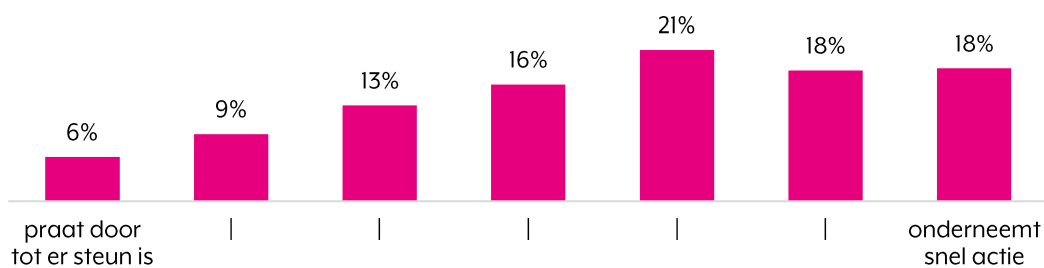
Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader/-moeder						
Bestuurder						Burgervader/-moeder
6%	8%	8%	16%	23%	20%	21%

Formeel of informeel

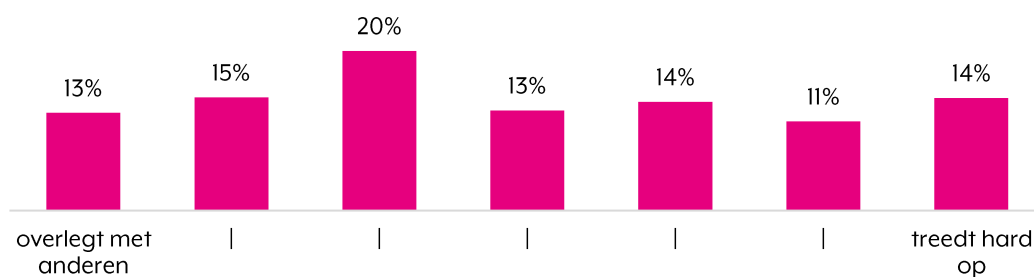
De houding van mijn burgemeester is: formeel / informeel						
Formeel						Informeel
5%	4%	7%	16%	25%	22%	21%

Praten tot er steun is of snel actie ondernemen

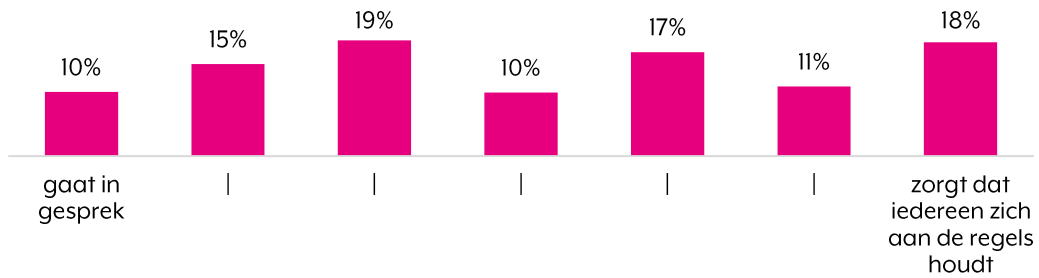
Mijn burgemeester: praat door tot er steun is / onderneemt snel actie						
Praat door tot er steun is						Onderneemt snel actie
6%	9%	13%	16%	21%	18%	18%

Overleggen met anderen of hard optreden

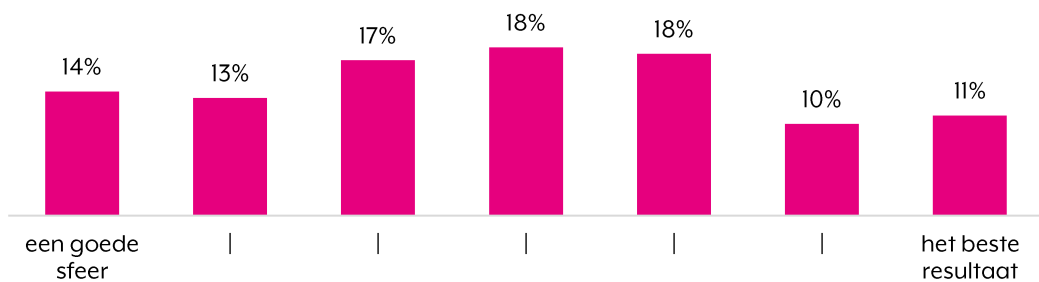
Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: overlegt met anderen / treedt hard op						
Overlegt met anderen						Treedt hard op
13%	15%	20%	13%	14%	11%	14%

In gesprek gaan of zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt

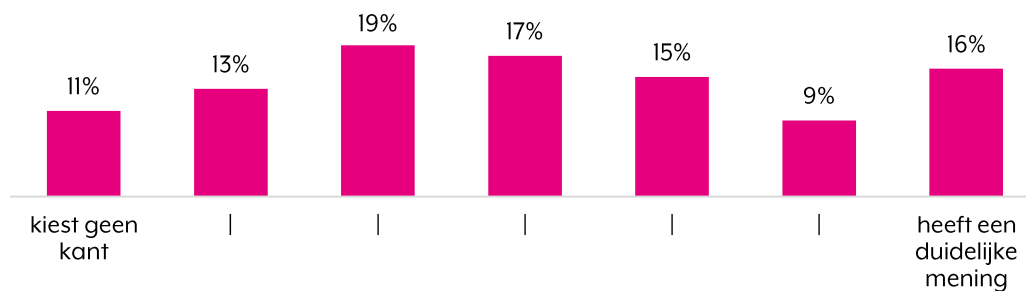
Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt						
Gaat in gesprek						Zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt
10%	15%	19%	10%	17%	11%	18%

Een goede sfeer of het beste resultaat

Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer						Het beste resultaat
14%	13%	17%	18%	18%	10%	11%

Kiest geen kant of heeft een duidelijke mening

Mijn burgemeester: kiest geen kant / heeft een duidelijke mening						
Kiest geen kant						Heeft een duidelijke mening
11%	13%	19%	17%	15%	9%	16%

Kenmerken

De inwoners van Edam-Volendam werd gevraagd met welke drie woorden zij de gemeente Edam-Volendam zouden beschrijven. Hierbij worden ondernemend, betrokken en sociaal het vaakst genoemd.

Welke drie woorden omschrijven de gemeente Edam-Volendam het best?

Open vragen

Inwoners is de volgende open vraag voorgelegd: 'Als u de burgemeester van Edam-Volendam één plek in de gemeente zou kunnen laten zien, welke plek zou dit dan zijn en waarom?'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde plaatsen.

Thema	Korte omschrijving
... de dijk van Volendam	<p>Inwoners laten een nieuwe burgemeester graag de dijk zien. Zij vinden dit een mooie en belangrijke plek, die het karakter van de gemeente goed weergeeft.</p> <p><i>Quote: "De dijk, omdat dit één van de belangrijkste locaties is waar onze cultuur te voelen is."</i></p> <p><i>Quote: "De dijk, omdat dit de ontmoetingsplek is van heel veel Volendammers/Edammers."</i></p>
... de oude vesting van Edam	<p>Inwoners van de gemeente Edam-Volendam nemen de burgemeester ook graag mee naar de oude vesting van Edam. Ook op deze plek en zijn geschiedenis zijn zij trots.</p> <p><i>Quote: "Het oude centrum van Edam. Het is ontzettend karaktervol en authentiek. Van de grachtjes tot de kerken, de gezellige terrassen en de kleine winkeltjes. Om niet te spreken over de prachtige oude woningen."</i></p> <p><i>Quote: "Centrum van Edam. Schoonheid, historisch en daarom zou ik het willen laten zien."</i></p>
... alle dorpen in de gemeente	<p>Tot slot geven inwoners aan dat zij een nieuwe burgemeester het liefst meenemen naar de verschillende dorpen in de gemeente, omdat zij soms het gevoel hebben dat er minder aandacht aan deze dorpen wordt besteed. Ook noemen een aantal invullers dat zij de hele gemeente mooi vinden en niet één plek kunnen kiezen.</p>

"Ik vind dat de nieuwe burgemeester alle kernen van de gemeente moet bezoeken. De burgemeester moet zowel weten wat er speelt in de grote kernen Edam en Volendam als in de dorpen. Van Schardam in het noorden tot de Purmer in het zuiden."

"Niet één plek, daar moeten we juist vanaf. Volendam staat veel te veel in het middelpunt, de rest is er ook nog. Juist alle mooie plekjes van de gemeente dient de burgemeester te weten."

Inwoners is daarnaast ook de volgende open vraag voorgelegd: 'Als ik denk aan de nieuwe burgemeester van Edam-Volendam, dan zie ik iemand die...'. De antwoorden staan hieronder samengevat rondom enkele veelgenoemde eigenschappen.

Thema	Korte omschrijving
<p>... betrokken is bij alle inwoners</p>	<p>Inwoners vinden het belangrijk dat hun nieuwe burgemeester betrokken is bij alle inwoners en dorpen van de gemeente. Zij zien graag een burgemeester die luistert naar inwoners.</p> <p><i>Quote: "Betrokken is bij alle dorpjes, ook de kleine Zeevang dorpjes."</i></p> <p><i>Quote: "Oog heeft voor alle partijen, standpunten, luistert en verbindt."</i></p>
<p>... een verbinder is</p>	<p>Daarnaast zijn inwoners van Edam-Volendam op zoek naar een burgemeester die boven de partijen staat en kan verbinden tussen inwoners.</p> <p><i>Quote: "Een verbindende rol kan vervullen voor inwoners van alle kernen."</i></p> <p><i>Quote: "Verbindend kan werken tussen alle partijen en belangen."</i></p>

Antwoorden scholieren

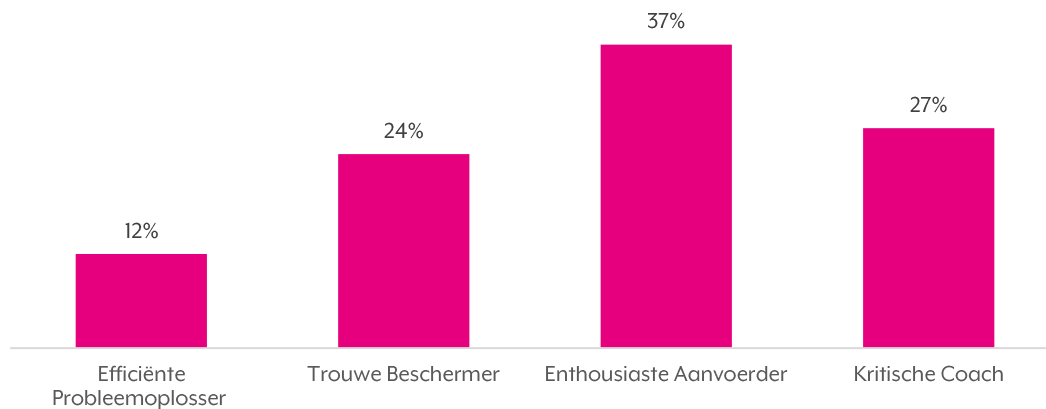

HOOFDSTUK 4

Om ook jongeren te betrekken bij de zoektocht naar een nieuwe burgemeester, is de vragenlijst ook gedeeld met scholen. 155 scholieren vulden de vragenlijst in. De resultaten van deze antwoorden worden in dit hoofdstuk besproken.

Type burgemeester

Ook de antwoorden van de scholieren hebben geleid tot een type burgemeester. Scholieren uit de gemeente Edam-Volendam hebben in tegenstelling tot invullers van de reguliere vragenlijst een duidelijk voorkeur voor een **Enthousiaste Aanvoerder**. Enthousiaste Aanvoerders worden getypeerd door het opzoeken van grenzen. Zij hebben hun blik gericht op de toekomst, schuwen verandering niet, en betrekken anderen graag bij hun plannen. Dit type wordt gevolgd door een **Kritische Coach**. Kritische Coaches worden getypeerd door hun focus op samenwerking en een goed proces. Zij betrekken graag zo veel mogelijk mensen bij hun plannen en streven naar het behoud van een goede sfeer.

Type burgemeester	%
<i>Efficiënte Probleemoplosser</i>	12%
<i>Trouwe Beschermer</i>	24%
<i>Enthousiaste Aanvoerder</i>	37%
<i>Kritische Coach</i>	27%

Uitkomst per stelling

Scholieren uit gemeente Edam-Volendam zijn het op een aantal vlakken eens over hoe hun nieuwe burgemeester eruitziet. Hierbij valt op dat de mening van de scholieren vaak redelijk overeenkomt met de antwoorden op de reguliere vragenlijst, alleen dat scholieren het vaker met elkaar eens zijn. Allereerst zien scholieren liever een nieuwe burgemeester die zich richt op de **uitdagingen van de toekomst**, in plaats van de uitdagingen van vandaag. Daarnaast vinden zij het net als invullers van de reguliere vragenlijst belangrijk dat de nieuwe burgemeester **gevoelens laat zien**, een **burgervader/-moeder** is en een **informele houding** heeft. Ook vinden zij het belangrijk dat een nieuwe burgemeester **snel actie onderneemt**, in plaats van doorpraat tot er steun is. Daarnaast geven zij voorkeur aan een burgemeester die gaat voor een **goede sfeer** en **een duidelijke mening heeft**.

Over een aantal punten zijn de scholieren meer verdeeld. In tegenstelling tot invullers van de reguliere vragenlijst zijn scholieren verdeeld of een nieuwe burgemeester een enthousiaste vernieuwer of een stabiele factor moet zijn, waarbij zij iets vaker kiezen voor een **enthousiaste vernieuwer**. Daarnaast hebben scholieren geen duidelijke voorkeur voor een burgemeester die bij dreigend gevaar om tafel gaat of **hard optreedt**. Voor het laatste is een lichte voorkeur. Wel kiezen scholieren iets vaker voor een burgemeester die bij overlast **in gesprek gaat**, in plaats van handhaaft.

Edam-Volendam wordt omschreven met de woorden 'gezellig', 'eerlijk' en 'sociaal'

Ook aan scholieren is gevraagd welke drie woorden de gemeente Edam-Volendam het beste beschrijven. Scholieren beschrijven de gemeente het vaakst als 'gezellig'. Daarnaast worden 'eerlijk' en 'sociaal' genoemd.

Open vragen

Scholieren uit Edam-Volendam noemen net als inwoners die de reguliere vragenlijst invulden voornamelijk de dijk als plek in Edam-Volendam die zij graag aan een nieuwe burgemeester laten zien. Ze vinden dit een mooie plek waar het ook gezellig is.

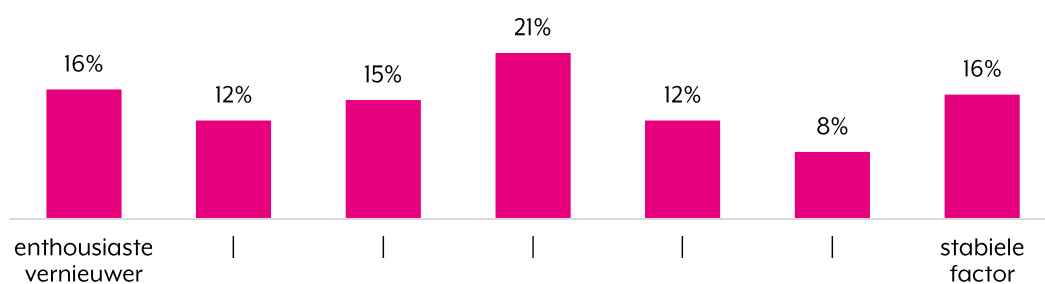
Tot slot is aan scholieren uit Edam-Volendam gevraagd waar zij aan denken bij een nieuwe burgemeester voor de gemeente Edam-Volendam. Zij vinden het belangrijk dat de nieuwe burgemeester goede beslissingen kan maken voor Edam-Volendam en luistert naar inwoners. Daarnaast hebben zij voorkeur voor een burgemeester die een Volendammer is.

Bij het interpreteren van de resultaten onder scholieren is het goed om rekening te houden met het feit dat sommige scholieren de vragenlijst minder serieus hebben ingevuld dan anderen, zoals blijkt uit de open antwoorden.

Stellingen

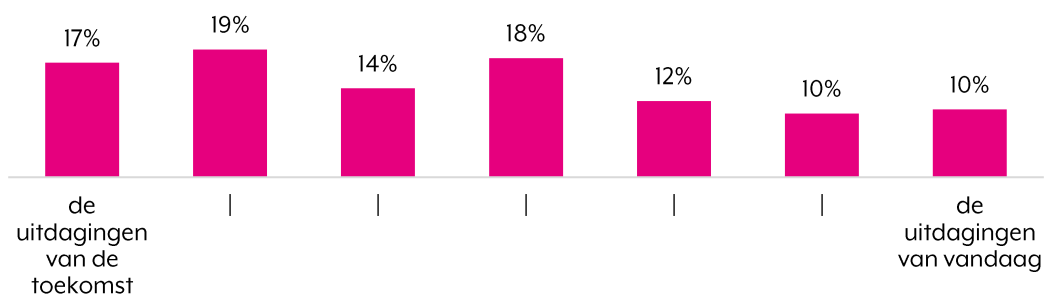
Hieronder vindt u de resultaten van de tien stellingen waarover scholieren uit de gemeente Edam-Volendam hun mening hebben gegeven. Bij elke stelling konden zij aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deelnemers konden zich positioneren op een zevenpuntsschaal om hun mening weer te geven.

Enthousiaste vernieuwer of stabiele factor

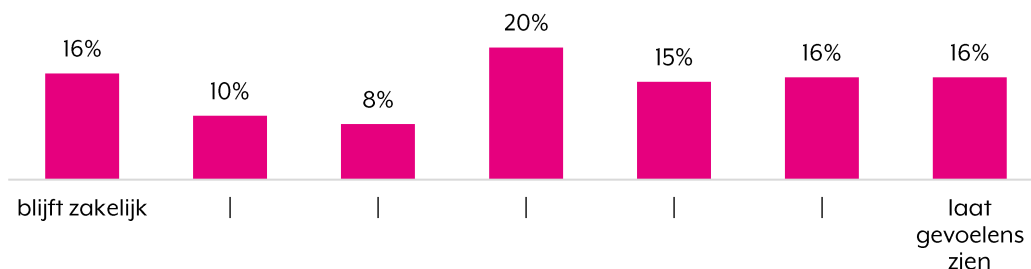
Mijn burgemeester is een: enthousiaste vernieuwer / stabiele factor						
Enthousiaste vernieuwer						Stabiele factor
16%	12%	15%	21%	12%	8%	16%

Uitdagingen van de toekomst of vandaag

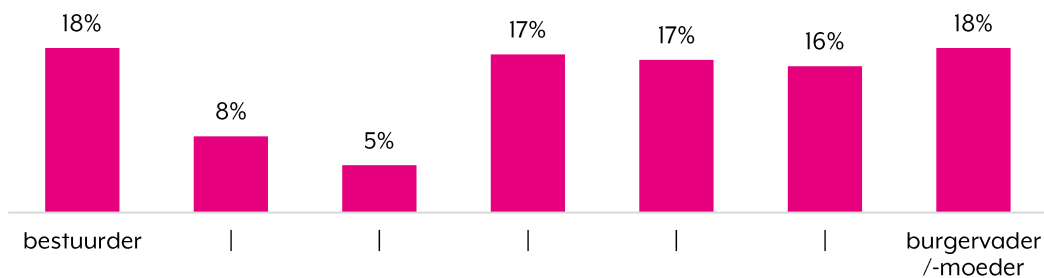
Mijn burgemeester richt zich op: uitdagingen van de toekomst / uitdagingen van vandaag						
Uitdagingen van de toekomst						Uitdagingen van vandaag
17%	19%	14%	18%	12%	10%	10%

Blijft zakelijk of laat gevoelens zien

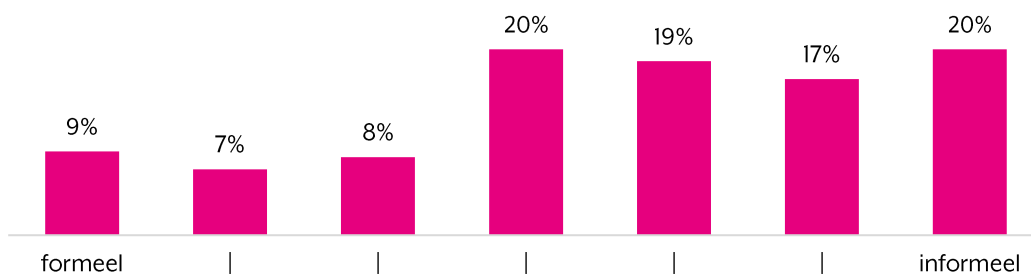
Mijn burgemeester: blijft zakelijk / laat gevoelens zien						
Blijft zakelijk						Laat gevoelens zien
16%	10%	8%	20%	15%	16%	16%

Bestuurder of burgervader/-moeder

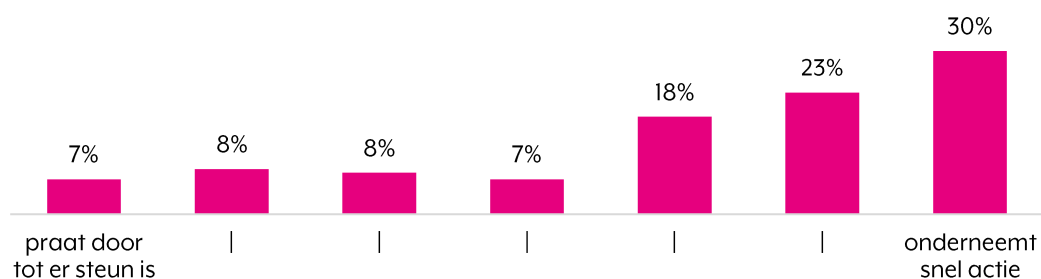
Mijn burgemeester is vooral: bestuurder / burgervader-/moeder						
Bestuurder						Burgervader- /moeder
18%	8%	5%	17%	17%	16%	18%

Formeel of informeel

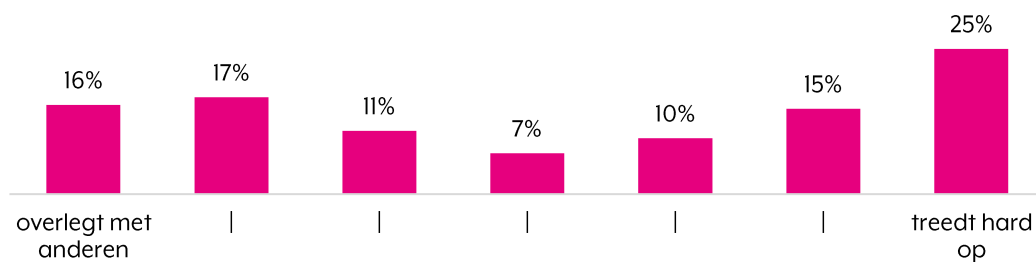
De houding van mijn burgemeester is: formeel / informeel						
Formeel						Informeel
9%	7%	8%	20%	19%	17%	20%

Praten tot er steun is of snel actie ondernemen

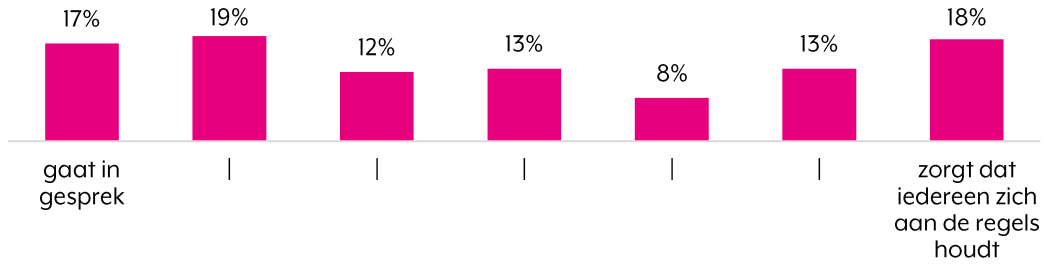
Mijn burgemeester: praat door tot er steun is / onderneemt snel actie						
Praat door tot er steun is						Onderneemt snel actie
7%	8%	8%	7%	18%	23%	30%

Met elkaar om tafel of hard optreden

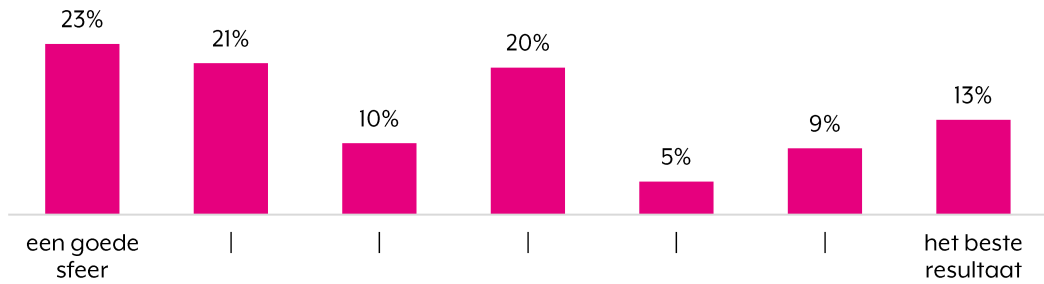
Mijn burgemeester bij dreigend gevaar: overlegt met anderen / hard optreden						
Overlegt met anderen						Treedt hard op
16%	17%	11%	7%	10%	15%	25%

In gesprek gaan of zorgen dat iedereen zich aan de regels houdt

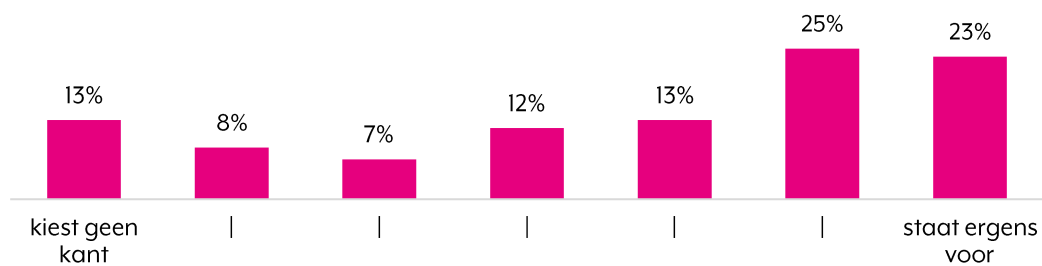
Mijn burgemeester bij overlast: gaat in gesprek / zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt						
Gaat in gesprek						Zorgt dat iedereen zich aan de regels houdt
17%	19%	12%	13%	8%	13%	18%

Een goede sfeer of het beste resultaat

Mijn burgemeester gaat voor: een goede sfeer / het beste resultaat						
Een goede sfeer						Het beste resultaat
23%	21%	10%	20%	5%	9%	13%

Geen kant kiezen of een duidelijke mening hebben

Mijn burgemeester: kiest geen kant / heeft een duidelijke mening						
Kiest geen kant						Heeft een duidelijke mening
13%	8%	7%	12%	13%	25%	23%

Onderzoeksverantwoording

HOOFDSTUK 5

Veldwerk

Dit onderzoek is uitgevoerd van 24 mei tot en 6 juni 2024. Het onderzoek was via de open link www.mijnburgemeesteredamvolendam.nl voor alle inwoners van Edam-Volendam in te vullen. Om aandacht te vragen voor het onderzoek en mensen uit te nodigen om mee te doen, is een campagne opgezet met een mix aan online en offline middelen. De campagne bestond uit de inzet van de gemeentelijke kanalen, waaronder een campagne op sociale media en een papieren vragenlijst in het huis-aan-huisblad. Daarnaast werd de vragenlijst voor scholieren gedeeld met scholen in de gemeente.

Stellingen

De inwonersconsultatie bestond uit tien stellingen, waarop invullers konden aangeven welke eigenschap of welk gedragsvoorbeeld zij belangrijk vinden voor hun nieuwe burgemeester. Deze stellingenset is ontwikkeld door Citisens, op basis van onderzoek naar leiderschapsstijlen van burgemeesters.

In 2022 is door Citisens een onderzoek uitgevoerd onder 1.228 leden van het Citisens panel, waarbij hen is gevraagd wat een burgemeester voor hen de ideale burgemeester maakt. Ook zijn aan de hand van diverse wetenschappelijke publicaties over leiderschapsstijlen vier dimensies ontleend die leiderschap karakteriseren: 1) leiderschapsoriëntatie, 2) omgang met macht, 3) taakoriëntatie en 4) communicatiestijl. Op basis van de verzamelde data uit het Citisens panel zijn stellingen toegekend aan elk van deze vier dimensies. Daarnaast werden op basis van dit onderzoek de zeven kenmerken voor de gemeente typering geselecteerd. De zeven kenmerken die inwoners voorgelegd krijgen zijn zowel onderscheidend als representatief bevonden.

Door middel van een clusteranalyse zijn er aan de hand van de vier dimensies verschillende typen burgemeesters te onderscheiden. Deze vier typen (Efficiënte Probleemoplosser, Trouwe Beschermmer, Enthousiaste Aanvoerder en Kritische Coach) vormen de basis voor de uitkomsten van de MijnBurgemeester-tool. Het type burgemeester dat het beste past bij de antwoorden die invullers gaven, kregen zij aan het eind van de vragenlijst te zien. De beschrijving, zoals deze getoond werd, vindt u in bijlage 1.

Respons

In totaal is de vragenlijst 403 keer ingevuld, waarvan één keer op papier. Door middel van verschillende verificatiemethoden zijn dubbele invullers uit de resultaten gefilterd en zijn uitkomsten van inwoners buiten gemeente Edam-Volendam uit de analyse gehouden. Onderdelen van het verificatieproces waren onder andere een check op e-mailadres, postcode en invultijd. Dit heeft geleid tot een netto respons van 400 invullers op de reguliere vragenlijst. Daarnaast is de vragenlijst ingevuld door 155 scholieren uit de gemeente.

Bijlage 1: Typen burgemeesters

Hieronder ziet u de omschrijvingen van de vier typen burgemeesters die de invullers aan het eind van de vragenlijst te zien kregen. Elke invuller kreeg het type te zien dat het meest overeen kwam met hun antwoorden op de stellingen. Daarnaast hadden zij de mogelijkheid om door te klikken en een omschrijving van alle vier de typen te lezen.

Efficiënte Probleemoplosser

“Waar een wil is, is een weg!”

Probleemoplossers hebben hun blik gericht op het hier en nu, en gaan recht op hun doel af. Vaak zijn dit doelen die door anderen zijn gekozen en vastgesteld.

Onderweg gaan zij moeilijkheden niet uit de weg. Sterker nog, probleemoplossers gaan actief aan de slag met het zoeken naar een oplossing. Zoals de naam al doet vermoeden, denkt dit type liever vanuit mogelijkheden dan belemmeringen.

Dat komt omdat de probleemoplosser resultaten wil boeken. Ze kiezen voor houding die daar op dat moment bij helpt: formeel of informeel, samen met anderen of alleen. Het is maar net wat er nodig is om samen vooruit te blijven gaan.

Trouwe Beschermer

“Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg”

Wat moet er gebeuren en wanneer? Dit zijn de vragen waar de trouwe beschermer zich mee bezig houdt. Daarbij richt dit type zich op uitdagingen van dit moment. Trouwe beschermers zijn geen fan van verandering, liever beschermen zij dat wat bekend en vertrouwd is. Dat steken zij ook niet onder stoelen of banken.

Onderweg houdt de trouwe beschermer zich zowel bezig met het einddoel als het proces. Problemen zijn er om op te lossen, maar niet door van de gebaande paden af te wijken.

Als het nodig is, kan de trouwe beschermer voor een autoritaire houding kiezen. Bij dreigend gevaar ondernemen zij liever snel actie dan dat zij lang praten. En bevoegdheden zijn er om te gebruiken als de situatie daarom vraagt.

Enthousiaste Aanvoerder

“Alleen ga je sneller, samen kom je verder”

De blik naar buiten! Dat is wat de enthousiaste aanvoerder typeert. Deze burgemeester richt zich op uitdagingen van de toekomst én heeft daar een visie op.

Enthousiaste aanvoeders zijn niet bang voor verandering. Sterker nog, onderweg zoeken zij rustig de grenzen op wanneer dat nodig is. Het liefst duiken zij de inhoud in om hun plannen werkelijkheid te laten worden.

Als het nodig is gebruiken enthousiaste aanvoeders hun bevoegdheden om zaken voor elkaar te krijgen. Daarbij gaan ze niet voorbij aan anderen. Met een enigszins informele houding weten zij anderen te betrekken en overtuigen. Samen onderweg naar die stip op de horizon.

Kritische Coach

“Teamwork makes the dream work”

De kritische coach is een echte bruggenbouwer die energie krijgt van contact met anderen en steeds de samenwerking opzoekt. Dit type vindt het belangrijk om anderen zo veel mogelijk te betrekken en ervoor te zorgen dat zij tot goede ideeën en besluiten kunnen komen.

Onderweg heeft de kritische coach veel aandacht voor de omgeving: is iedereen nog aangehaakt? En hoe is de sfeer? Een goed proces is minstens zo belangrijk als een mooi resultaat.

Hoewel hun houding eerder formeel dan informeel is, zijn kritische coaches erg sociaal vaardig. Ze weten goed aan te sluiten bij de leefwereld van hun publiek en houden van duidelijke communicatie.

Bijlage 2: Toelichting betrokkenheidsprofielen

Eigenzinnige Lokalen 13% Nederland

Verdeeld over alle leeftijden.
Opleidingsniveau lager dan
gemiddeld.
Inkomen modaal of onder
modaal.

(Re)actieve Emptynesters 10% Nederland

Leeftijd 45 jaar en ouder.
Opleidingsniveau middelbaar
of hoog.
Inkomen hoger dan
gemiddeld.
(Pre)pensioen.

Bescheiden Grijzen 9% Nederland

Leeftijd 65 jaar en ouder.
Inkomen iets beneden
modaal.
Lager of middelbaar opgeleid.
Gepensioneerd, wonen alleen
of met hun partner.

Gehaaste Gezinnen 15% Nederland

Leeftijd tussen de 30 en 65.
Inkomen modaal of boven
modaal.
Opleidingsniveau hoger dan
gemiddeld.
Drukke gezinnen, wonen in
dorpen of kleinere steden.

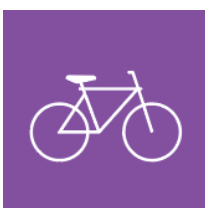
Alerte Families 19% Nederland

Leeftijd 30 - 65 jaar.
Inkomen beneden modaal of
modaal.
Opleidingsniveau laag of
middelbaar.
Gezinnen met kinderen,
wonen vaker in dorpen.

Stille Overlevers 13% Nederland

Leeftijd 30 tot 65 jaar.
Laag of middelbaar opgeleid.
Beneden modaal inkomen.
Weinig vertrouwen in de
overheid, niet geneigd om
mee te denken.

Idealistische Globalisten 9% Nederland

Leeftijd tussen de 18 en 40.
Hoog opgeleid.
Verdiene boven modaal óf
gaan dit binnenkort doen.
Interesse in grote
maatschappelijke thema's.

Ik-gerichte Starters 15% Nederland

Leeftijd tot 45.
Vaak middelbaar of
hoogopgeleid.
Gemiddeld inkomen.
Alleenstaand of
samenwonend, vaak voor het
eerst in een koopwoning.